

Valtuustoaloitteeseen vastaaminen/ Tuulivoimaloiden rakentamiselle säännöt

Ympäristölautakunta 29.05.2024 § 21
175/00.01.01.00/2022

Valmistelija

Maankäyttöpäällikkö Päivi Raski

Yhteensä 17 valtuutettua ovat jättäneet valtuuston kokouksessa 9.5.2022 allekirjoittamansa valtuustoaloitteen, jossa esitetään laadittavaksi tuulivoimaloiden rakentamiselle säännöt. Aloitteen mukaan tuulivoimaloiden määrä ja koko suurenevat koko ajan. Allekirjoittaneet esittävät, että Kauhavan kaupunki tarkentaisi ja päivittäisi tuulivoimaloiden rakentamista koskevia sääntöjään esim. vähimmäisetäisyyksien määrittämiseksi ja laadittavan kaavamuodon säätelyksi. Näiden sääntöjen avulla luottamushenkilöt sekä kuntalaiset pääsisivät vaikuttamaan tuulivoimaloiden ja -alueiden rakentamiseen paremmin.

Päätökset:

Etäisyydestä tuulivoimaloiden ja asutuksen välillä on tehty Kauhavan kaupungissa seuraavat päätökset:

Kh 12.12.2016 § 244

Valtuustoaloite etäisyydestä tuulivoimaloiden ja asutuksen välillä:

Kaupunginhallitus päättää, että Kauhavan kaupungissa ei käynnistetä sellaista tuulivoimakaavoitusta, jossa tuulivoimalan etäisyys vakituisesta asutuksesta on alle kaksi (2) kilometriä.

Kv 18.6.2018 § 46

Salo-Ylikosken tuulivoimarakentamista ohjaavan yleiskaavan hyväksyminen: Hyväksyessään Salo-Ylikoski tuulivoiman yleiskaavan kaupunginvaltuusto katsoo, että Kauhavan kaupungin Korttesjärven kaupunginosaan ei tule laatia tämän jälkeen yleiskaavoja, jotka mahdollistavat tuulivoiman rakentamisen.

Kaavoitusmonopoli:

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukaan kunnan on huolehdittava mm. alueiden käytön suunnittelusta, rakentamisen ohjauksesta sekä valvonnasta *alueellaan*. Kaavoitus perustuu kunnan itsehallintoon ja tämä ns. kaavoitusmonopoli antaa kunnalle oikeuden päättää kunnan alueelle *käynnistettävistä* yleis- ja asemakaavoista. Kunta voi siis päättää kaavoituksen käynnistämisestä, eli mitä kaavoitetaan ja mille alueelle. Kaavan sisältöön ja kaavaprosessiin ei kunta voi toimijan etuja huonontavasti vaikuttaa.

Osallistaminen:

Kaavoittaminen perustuu lakiin ja prosessi on määritelty maankäyttö- ja rakennuslaissa- ja -asetuksessa (MRL, MRA). Prosessi ja sen eri vaiheet (OAS, luonnos, ehdotus, mahd. YVA) itsestään takaavat kaikille osallisille mahdollisuuden vaikuttaa. Prosessi toteutetaan vuorovaikutuksessa viranomaisten ja niiden henkilöiden sekä yhteisöjen kanssa, joiden oloihin tai etuihin kaava saattaa vaikuttaa. Tällöin mm. kaikki kuntalaiset voivat sanoa mielipiteensä kaavasta.

Tuulivoimaloiden etäisyys asutukseen:

Voimaloiden aiheuttamat vaikutukset tutkitaan hankekohtaisesti. Lainsäädännössä ei ole määritelty esim. voimaloiden etäisyysrajoja asutukseen. Valtioneuvoston asetus tuulivoimaloiden ulkomelutason

ohjearvoista 1107/2015 määrittää ohjeelliset arvot meluhaittojen arviointiin, joiden tarkoituksena on varmistaa meluhaittojen ehkäiseminen tapauskohtaisessa harkinnassa. Lisäksi useat Ympäristöministeriön laatimat ohjeet ovat perustana arvioitaessa vaikutuksia mm. maisemaan ja linnustoon.

Joissain kunnissa on päätetty koko kunnan aluetta koskevista vähimmäis- tai suojaetäisyyksistä tuulivoimaloiden ja asutuksen välille. Tällaisessa päätöksessä on kyse kunnan itsehallintoon ja kaavamonopoliin liittyvästä päätöksenteosta, joka ohjaa normaaliin tapaan kunnan viranhaltijoita sekä kunnan toimintaa. Päätöksellä voi siten olla vaikutusta tuulivoimakaavoituksen *käynnistymiseen*.

Kauhavan kaupungin alueella toteutettavien tuulivoimahankkeiden sijoittelussa noudatetaan em. kansallisia ohjeita sekä ohjeellisena kaupunginhallituksen sekä –valtuuston päätöksiä vuodelta 2016 ja 2018.

Kaavamuoto:

Yleinen käytäntö Suomessa on, että tuulivoimarakentamista harvaan asutuilla alueilla ohjataan alueelle laadittavalla osayleiskaavalla. Asemakaavan antamalle tarkemmalle ohjausvaikutukselle (mm. rakennuspaikat, rakennusoikeus) ei yleensä suunnittelualueilla ole tarvetta.

Suunnittelutarveratkaisu, poikkeamismenettely:

Laki mahdollistaa tuulivoimaloiden rakentamisen myös ilman osayleiskaavaa rakennuslupamenettelyllä. Tällöin hankkeen vaikutukset arvioidaan suunnittelutarveratkaisulla. Tässä *laajennetussa* lupamenettelyssä rakennusluvan edellytysten lisäksi tutkitaan *erityiset edellytykset* luvan myöntämiselle. Suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä tulee lain mukaan soveltaa myös siis sellaiseen rakentamiseen, joka ympäristövaikutusten merkittävyyden vuoksi edellyttää *tavanomaista lupamenettelyä laajempaa* harkintaa. Suunnittelutarve- ja rakennuslupamenettelyt ovat MRL:n mukaisia menettelyjä, eli oikeusharkintaa. Mikäli laissa mainitut luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät, lupa on myönnettävä. Tähän menettelyyn ei siis voi käyttää poliittista harkintaa eikä mahdolliset valtuuston päättämät rajoitteet (esim. vähimmäisetäisyydet) ole lupamenettelyä ohjaavia.

Esittelijä	Vs. tekninen johtaja Maria Annala
Päätösehdotus	Ympäristölautakunta merkitsee asian tietoonsa saatetuksi. Vastaus annetaan tiedoksi kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.
Päätös	Ympäristölautakunta hyväksyi yksimielisesti vs. teknisen johtajan ehdotuksen.
Lisätietoja	Maankäyttöpäällikkö Päivi Raski, puh. 040 179 8130, etunimi.sukunimi@kauhava.fi
